

Nurmijärven kuntakonsernin osavuosikatsaus 1.1.-30.9.2025 ja talousarviomuutokset

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 199

Hallintosäännön 67 §:n mukaan toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille kunnanhallituksen hyväksymien talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti.

Vuoden 2025 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan kunnan, kunnan liikelaitosten ja tytäryhtiöiden toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuosikatsauksissa neljännesvuosittain. Talousarviovuoden viimeinen raportointi tapahtuu tilinpäätöksessä.

Osavuosikatsaus ajalta 1.1.-30.9.2025 annetaan valtuustolle marraskuussa. Osavuosikatsauksissa kunnan toimialat ja liikelaitokset raportoivat käyttötalouden ja investointien toteutumisesta. Osavuosikatsauksissa annetaan myös tilinpäätösennuste.

Kunnan hallintosäännön 68 §:n mukaan talousarvion muutosehdotukset esitellään pääsääntöisesti valtuustoon raportoitavien osavuosikatsausten yhteydessä.

Syyskuun loppuun mennessä kunnan talous on nettomenojen (toimintakate) osalta toteutunut talousarviota parempana. Palvelutuotannon nettomenojen toteuma on syyskuun lopun tilanteessa ollut -89,9 milj. euroa, toteumaprosentin ollessa 73,2 prosenttia. Tilinpäätösennusteessa kunnan nettomenojen ennakkoidaan toteutuvan 0,6 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden palvelutuotannon nettomenot ovat toteutuneet 8,5 milj. euroa suurempina ja tilinpäätösennusteessa on 12,8 milj. euroa kasvua vuoden 2024 tilinpäätöksen nettomenoihin. Merkittävimpänä nettomenoihin vaikuttavana tekijänä on työllisyyspalvelujen siirtyminen kuntien järjestämisvastuulle vuoden 2025 alusta ja henkilöstökulujen nousu kunta-alan sopimuskorotusten myötä. Vuodelle 2025 kohdistuu korotuksia uudesta sopimuksesta ja edelliseltä sopimuskaudelta.

Tulorahoituksen osalta verotulot ovat toteutuneet noin 0,2 milj. euroa talousarvion tasaista kertymää heikommin verotulokertymän ollessa 83,4 milj. euroa ja toteumaprosentin ollessa 74,8 prosenttia. Tulorahoituksen näkymät verotulojen osalta ovat heikentyneet merkittävästi alkuperäiseen talousarvioon nähden. Verotulojen arvioidaan tilinpäätösennusteessa asettuvan 110,8 milj. euroon alittaen alkuperäisen talousarvion 4,3 milj. eurolla. Verotulojen on arvioitu toteutuvan 0,6 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä ja tämän osalta esitetään tuloarviovähennystä. Toisen osavuosikatsauksen yhteydessä haettiin yhteensä 3,7 milj. euroa tuloarviovähennyksiä verotuloihin: kunnallisveroon -2,8 milj. euroa, yhteisöveroon -0,8 milj. euroa ja kiinteistöveroon -0,1 milj. euroa. Verotulojen ennuste perustuu syyskuun veroennustekehikkoon, joka perustuu pääosin syksyn kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä. Siinä on huomioitu myös toteutuneet verontilitykset elokuuhun asti, syyskuun verontilityksen tilannetieto (10.9) sekä Verohallinnon viimeisimmät ennakkotiedot (8.9) kunnallis- ja yhteisöverotuksista verovuonna 2024. Kiinteistöverotiedot perustuvat verohallinnon keväällä julkaisemaan ennakkotietoon ja tammi-lokakuun tilitystietoihin.

Valtionosuudet ovat toteutuneet syyskuun loppuun mennessä talousarvion mukaisesti kertymän ollessa 24,9 milj. euroa ja toteumaprosentin ollessa 75 prosenttia. Valtionosuuksien ennakkoidaan toteutuvan hieman alkuperäistä talousarviota parempana asettuen 33,2 milj. euroon. Valtionosuuksien osalta esitetään 0,1 milj. euroa tuloarviolisäystä.

Rahoituserien ennustetaan toteutuvan 1,2 milj. euroa talousarviota parempina, joka selittyy korkokustannusten maltillistumisella laskevien markkinakorkojen myötä ja aktiivisella kassanhallinnalla. Investointeja on rahoitettu kassavaroilla, joka on puolestaan pienentänyt lainanottotarvetta ja siten myös korkokustannuksia. Rahoituserien osalta esitetään 1,2 milj. euron määrärahavähennystä.

Tulorahoituksen negatiivisesta kehityksestä johtuen kunnan tilinpäätösennuste näyttäytyy alkuperäistä talousarviota heikompana. Tilikauden tuloksen ennakoidaan tilinpäätösennusteessa asettuvan -4,0 milj. euroon, joka on 2,8 milj. euroa alkuperäistä talousarviota heikompi. Nettoinvestointien ennakoidaan toteutuvan 1,9 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Nettoinvestoinneista on syyskuun loppuun mennessä toteutunut noin 41,8 prosenttia. Investointien matalaan toteutumisprosenttiin vaikuttaa erityisesti muutetussa talousarviossa osakkeiden hankinnassa huomioitu Rajamäen Uimahallin pääomallainan 12,0 milj. euron konvertointi sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Kunnanvaltuusto on päättänyt kokouksessaan 21.5.2025 pääomallainan konvertoinnista ja samassa yhteydessä on haettu teknisluonteinen määräraha vastaavalla summalla. Kyseessä on kirjanpidollinen toimenpide, jolla ei ole varsinaista rahavirtavaikutusta. SVOP-kirjaus tehdään loppuvuoden aikana, jolloin investointien toteutumisprosentti kasvaa merkittävästi.

Kunnan heikentynyt tulosennuste ei kasvata lainanottotarpeita, mutta supistaa kassavaroja oletettua enemmän. Korollista vieraan pääoman nostamista on pyritty minimoimaan, joten kassavarojen supistamisen ja lainanoton suhdetta on arvioitu vuoden aikana aktiivisesti. Kunnan lainakannan ennustetaan pienentyvän 15 milj. euroa talousarvioon nähden. Ennusteen mukaan lainakanta asettuisi vuoden lopussa 196,2 milj. euroon. Lainakannan muutosta esitetään vähennettävän 11,0 milj. euroa, jolloin valtuustoon nähden sitova lainakannan muutos asettuu 1,6 milj. euroon. Tätä nettolainanottovaltuutusta ei kuitenkaan todennäköisesti jouduta käyttämään mikäli lainakanta supistuu nykyisen ennusteen mukaisesti.

Kunnan talouden rahoitusjäämää kuvaava toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan asettuvan -26,8 milj. euroon, joka on 22,3 milj. euroa vuoden 2024 tilinpäätöstä heikompi. Tunnuslukua heikentää merkittävästi Rajamäen Uimahallin pääomallainan konvertointi. SVOP-sijoitus esitetään rahoituslaskelmassa sekä investointimenona että muissa maksuvalmiuden muutoksissa, jolloin vaikutus kassavirtaan neutraloituu. Vastaavalla tavalla rahoituslaskelmassa käsitellään myös Anoran lunastusosuus 2,2 milj. euroa, jolla on rahavirtavaikutusta vain kuluvan vuoden 0,2 milj. euron lyhennyksen osalta.

Tarkemmat tiedot kuluvan vuoden toiminnan ja talouden toteutumisesta on esitetty liitteenä olevassa osavuositarkastuksessa.

Tässä vaiheessa esitetään seuraavat talousarviomuutokset:

A) Esitettävät muutokset käyttötalousosaan

1. Konsernipalveluiden toimialalle esitetään tietohallinnon sisäisiin toimintatuottoihin 200 000 euroa tuloarviovähennystä ja tietohallinnon ulkoisiin toimintakuluihin 200 000 euroa määrärahavähennystä talous- ja strategiapalveluiden tulosalueelle. Yhteisiin toimintoihin Rajamäen Uimahallille esitetään käyttötalouteen lisämäärärahaa 80 000 euroa, jonka yhtiö käyttää vain tarvittaessa ja sen maksamisesta sovitaan omistajan kanssa käytävissä keskusteluissa.
2. Sivistys- ja hyvinvointitoimialalle esitetään sisäisiin toimintakuluihin määrärahavähennystä 350 000 euroa. Koulutuspalveluiden tulosalueelle esitetään määrärahavähennystä

ateriapalveluihin 89 000 euroa ja ICT-palveluihin 125 000 euroa sekä varhaiskasvatuspalveluiden tulosalueelle esitetään määrärahavähennystä ateriapalveluihin 61 000 euroa ja ICT-palveluihin 75 000 euroa.

- Ympäristötoimialalle esitetään 400 000 euroa tuloarviovähennystä omaisuuden tuotot ja hallinta -tulosalueelle.

B) Esitettävät muutokset tulorahoitukseen

- Nurmijärven kunnan tulorahoitukseen esitetään seuraavat määrärahamuutokset:

Tulorahoitus	Muutettu TA2025	Muutos	TA2025+muutos
Kunnallisvero	90 700 000	-600 000	90 100 000
Valtionosuudet	33 158 513	54 074	33 212 587
Muutos yhteensä	123 858 513	-545 926	123 312 587

C) Esitettävät muutokset tuloslaskelman rahoituseriin

- Rahoituseriin esitetään seuraavat määrärahamuutokset:

Rahoituserät	TA2025	Muutos	TA2025+muutos
Tulot	2 689 000	70 000	2 759 000
Menot	-4 388 000	1 176 000	-3 212 000
Muutos yhteensä	-1 699 000	1 246 000	-453 000

D) Esitettävät muutokset investointiosaan

- Kiinteään omaisuuteen esitetään seuraava määrärahamuutos:

Kiinteään omaisuuden muutokset	TA 2025	Muutos	TA 2025+muutos
Maa-alueiden ostot	-3 000 000	-300 000	-3 300 000
Muutos yhteensä	-3 000 000	-300 000	-3 300 000

- Talonrakennushankkeisiin esitetään seuraavat määrärahamuutokset:

Talonrakennuksen määrärahamuutokset	TA 2025	Muutos	TA 2025+muutos
Sorvankaaren päiväkotij, peruskorjaus	-50 000	50 000	0
Nurmijärven yhteiskoulu ja lukio, uudishanke	-200 000	200 000	0
Pienet talohankkeet	-1 700 000	200 000	-1 500 000
Muutos yhteensä	-1 950 000	450 000	-1 500 000

E) Esitettävät muutokset rahoitusosaan

Nurmijärven kunnan lainakannan muutosta esitetään vähennettävän 11 000 000 euroa, jolloin valtuustoon nähden sitova lainakannan muutos asettuu 1 550 000 euroon.

F) Esitettävät muutokset Nurmijärven Vesi-liikelaitoksen talousarvioon

Liikelaitosten johtokunta on esittänyt valtuustolle, että liikelaitoksen talousarvioita muutettaisiin seuraavasti:

Nurmijärven Veden investointien kokonaismäärärahaa vähennetään 1 700 000 euroa alkuperäiseen talousarvioon nähden.

G) Esitettävät muutokset Aleksia -liikelaitoksen talousarvioon

Liikelaitosten johtokunta on esittänyt valtuustolle, että liikelaitoksen talousarvioita muutettaisiin seuraavasti:

Käyttötalouden sisäisiin toimintatuottoihin esitetään 150 000 euroa tuloarviovähennystä ja ulkoisiin toimintakuluihin esitetään palvelujen ostoihin 50 000 euron määrärahavähennystä sekä palkkakustannuksiin ja henkilösivukuluihin 50 000 euron määrärahavähennystä.

Aleksian investointien kokonaismäärärahaa vähennetään 50 000 euroa alkuperäiseen talousarvioon nähden.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää

1. merkitä Nurmijärven kuntakonsernin osavuosisikatsauksen 1.1.-30.9.2025 tiedoksi ja esittää sen edelleen valtuustolle tiedoksi merkittäväksi, sekä

2. esittää valtuustolle, että vuoden 2025 talousarviota muutetaan lautakuntien ja johtokunnan esityksen mukaisesti edellä selostusosassa, kohdassa A-G esitetyllä tavalla.

Pöytäkirja hyväksytään ja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valmistelija

talousjohtaja Erno Kontio, [erno.kontio\(at\)nurmijarvi.fi](mailto:erno.kontio(at)nurmijarvi.fi)

taloussuunnittelupäällikkö Maiju Paaso, [maiju.paaso\(at\)nurmijarvi.fi](mailto:maiju.paaso(at)nurmijarvi.fi)

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja hyväksyttiin ja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Eesitys

Kunnanvaltuusto päättää

1. merkitä Nurmijärven kuntakonsernin osavuositiedon 1.1.-30.9.2025 tiedoksi ja
2. muuttaa vuoden 2025 talousarviota lautakuntien ja johtokunnan esityksen mukaisesti edellä selostusosassa, kohdassa A-G esitetyllä tavalla.

Päätös